

доктор наук – 1992 р.

Наукова діяльність Г. О. Пархоменко припадає на час активного формування української картографічної школи. Її наукові інтереси в цьому процесі проявлялись у розвитку теоретико-методичних засад картографії, зокрема методологічних принципів і підходів до системного картографування. Особливий її внесок у розроблення методологічних і методичних засад нової на той час галузі тематичної картографії – природоохоронного картографування та картографічного забезпечення вирішення проблем природокористування і практики створення комплексних схем охорони природи. Результати цих досліджень вона узагальнила у виданих (у співавторстві) монографіях "Картографическое исследование проблем охраны природы" (1978 р.) та "Картографические исследования природопользования (теория и практика работ)" (1999 р.).

За цикл робіт з проблем регіонального природокористування Г. О. Пархоменко у 1993 р. присуджено Державну премію України в галузі науки і техніки.

У практиці картографічних досліджень в Україні Галина Орестівна однією з перших (майже 40 років тому) почала використовувати структурно-графічне моделювання. Вона розробила базову структурно-графічну модель системи "Суспільство – Природа" та низку моделей з досліджень проблем природокористування, стану навколишнього середовища, охорони здоров'я.

У колі її наукових інтересів завжди було атласне картографування України. Вона брала участь у

створенні "Атласа природних умовий и естественных ресурсов УССР" (1978 р.), виробленні методології та методики створення медико-географічного атласу, у формуванні концепції та структури фундаментального картографічного твору – Національного атласу України (2007 р.).

Останніми роками Галина Орестівна працювала над вирішенням проблем використання матеріалів дистанційного зондування Землі у моніторингових дослідженнях урбанізованих територій.

У науковому активі Г. О. Пархоменко понад 200 публікацій, серед яких є монографії і тематичні карти. Вона високопрофесійний фахівець, людина, якій притаманні вміння виділяти ключові проблеми в науці, бачити в ній перспективне, щедро ділитися з колегами своїми науковими ідеями та здобутками, активно підтримувати їхні пошуки.

Галина Орестівна – багаторічний член двох спеціалізованих рад із захисту докторських дисертацій при Інституті географії НАН України, науковий керівник аспірантів.

Ювілярка – багатогранно обдарована особистість: вона пише вірші, добре танцює, наділена дизайнерським хистом. Щирість, позитивна емоційність, вроджена доброзичливість та людяність – її головні якості у спілкуванні.

Вітаємо Галину Орестівну з ювілеєм, бажаємо міцного здоров'я, тепла і затишку в домі, нових ідей на науковій і життєвській ниві.

*Колектив Інституту географії НАН України
Редколегія "Вісника геодезії та картографії"*

* * *

ІГОРЮ СЕВІРОВИЧУ ТРЕВОГО – 75 РОКІВ

27 лютого 2014 року виповнюється 75 років від дня народження і 55 років трудової діяльності доктора технічних наук, професора Ігоря Севіровича Тревого – декана повної вищої освіти Інституту геодезії Національного університету "Львівська політехніка", відомого вченого, викладача і громадського діяча.

І. С. Тревого народився в 1939 р. у м. Ленінграді (нині Санкт-Петербург) в сім'ї службовця. В перші дні Великої Вітчизняної війни, коли йому виповнилося лише два роки, загинула мати і його взяла до себе бабуся з Білорусії, де він перебував до 1952 року. Там закінчив шість класів середньої школи, а в сьомий

пішов уже у Львові, куди направили на роботу його батька. В 1956 р., після закінчення школи, поступає у Львівський політехнічний інститут (тепер Національний університет "Львівська політехніка") на спеціальність "Астрономогеодезія" геодезичного факультету (нині Інститут геодезії). Студент І. С. Тревого був старостою групи, займався науково-дослідною роботою у науковому гуртку, мав досягнення в спорті – став майстром спорту СРСР з велоспорту.

У 1961 р. Ігор Севірович отримав диплом інженера-астрономогеодезиста і влаштувався на роботу у Західноукраїнську філію Всесоюзного державного інституту з проектування електрифікації сільського господарства "Діпросільелектро". Там він займався інженерно-геодезичними роботами і топографічним зніманням, пов'язаним з проектуванням і будівництвом високовольтних ліній електропередач, гідротехнічних і промислових споруд. Пройшов шлях від інженера-геодезиста до керівника геодезичної групи. Але потяг до наукової роботи привів уже сформованого фахівця в аспірантуру на

кафедру геодезії рідного інституту, яка і досі залишається його основним місцем роботи.

Викладацьку діяльність І. С. Тревого розпочав у 1969 р. асистентом на кафедрі. Тут він став кандидатом, згодом доктором технічних наук, професором, заступником директора – деканом повної вищої освіти Інституту геодезії. Читав лекції, проводив лабораторні та практичні заняття, геодезичні практики на геодезичному, інженерно-будівельному, архітектурному, теплотехнічному і загально-технічному факультетах Львівської політехніки, поєднуючи навчальну роботу з науковою діяльністю.

До головних наукових напрямів роботи Ігоря Севіровича можна віднести: міські геодезичні мережі, розроблення методики і дослідження точності світловіддалемірних вимірювань, геодезичний моніторинг, геодезична метрологія.

Результати своїх наукових розробок і досліджень він узагальнив у кандидатській дисертації "Питання попереднього обчислення точності міської та інженерної полігонометрії" та в докторській дисертації "Проблеми побудови планових геодезичних мереж у містах та методи їх вирішення". Загалом опублікував близько 430-ти наукових і науково-методичних праць, у т. ч. відому монографію "Міська полігонометрія" (у співавторстві), низку підручників і навчальних посібників.

Ось лише короткий перелік найважливіших результатів його наукових досліджень:

- методика і алгоритм розрахунків у світловіддалемірній полігонометрії (встановлено джерела похибок та розроблено рекомендації щодо їх врахування, вперше виявлено і досліджено приладну температурну похибку світловіддалеміра, доведено її систематичний характер);

- побудова сучасних геодезичних мереж великих міст з використанням світловіддалемірної полігонометрії та GNSS-технологій;

- проектування мереж та організація геодезичних спостережень з позиції зменшення впливу зовнішнього середовища (на основі багаторічних і багатоцільових досліджень геодезичних мереж великих міст (Одеса, Мінськ, Кишинів) запропоновано класифікацію міст за кліматичними та індивідуальними особливостями, вперше встановлено, що над прибережними містами утворюються поля рефракції першого типу (за класифікацією А. Л. Островського), виявлено і вивчено характер динаміки геодезичних пунктів, встановлених на будівлях різної висоти і конфігурації, та запропоновано рекомендації для усунення / послаблення впливу зовнішнього середовища на точність вимірів у міських геодезичних мережах);

- методика спостережень за деформаціями бортирів;

- технологія проектування і метрологічна атестація багатометрових еталонних лінійних геодезичних базисів (розроблено і впроваджено рекомендації з метрологічного контролю світловіддалемірів та електронних тахеометрів на сучасних еталонних геодезичних базисах);

- побудова оригінальної фундаментальної GNSS-мережі (на основі багатьох періодичних GNSS-ком-

Угоду про співпрацю зі Словацьким товариством геодезії і картографії та УТГК підписують їх президенти Душан Феріанц та І. С. Тревого

паній доведено доцільність її використання для метрологічної перевірки та атестації приймачів супутникових сигналів, а також для розроблення, вдосконалення і апробування нових геодезичних технологій).

І. С. Тревого – не тільки викладач і науковець, а й активний професійний і громадський діяч. Його основними адміністративно-науковими та громадськими обов'язками у різні періоди були або є:

- заступник директора – декан повної вищої освіти Інституту геодезії Національного університету "Львівська політехніка" (з 2001 р.);

- голова науково-методичної ради Інституту геодезії;
- голова науково-видавничої комісії з випуску навчальних посібників НУ "Львівська політехніка";

- відповідальний секретар приймальної комісії Львівського політехнічного інституту (1980-ті роки);

- член Міжнародної наукової комісії IAPG (1970-1980 рр.);

- член колегії Укргеодезкартографії (початок 2000-х років);

- член Державної кваліфікаційної комісії з сертифікації геодезичних кадрів;

- член наукової комісії FIG з геодезичної освіти (з 2007 р.);

- президент Українського товариства геодезії і картографії (з 2001 р.);

- член Державної метрологічної комісії з вимірювання великих довжин;

- член науково-технічної ради Мінприроди України (секція геодезії, картографії та кадастру) – на початку 2000-х років;

- основний організатор щорічних міжнародних науково-технічних конференцій "Геофорум" (з 1996 р.);

- головний редактор збірника наукових праць "Сучасні досягнення геодезичної науки та виробництва"; заступник головного редактора науково-виробничого журналу "Вісник геодезії та картографії"; член редколегії ще кількох періодичних наукових видань;

- член Вченої ради Інституту геодезії та спеціалізованої Вченої ради із захисту докторських і кандидатських дисертацій рідного університету; нау-

ковий керівник аспірантів і докторантів, багаторазовий офіційний опонент на захистах докторських і кандидатських дисертацій;

- голова правління Західного геодезичного товариства (з 1992 р.).

Упродовж усієї трудової діяльності проявлявся талант І. С. Тревого як організатора громадського професійного життя. Найважливіші його досягнення особливо помітні на посаді президента Українського товариства геодезії і картографії:

- відбулося суттєве зростання рядів УТГК, зріс авторитет і зміцніла матеріальна база товариства;

- УТГК визнано кращою громадською організацією в країні у 2009 р.;

- налагоджено міжнародну співпрацю з офіційними, науковими, виробничими та громадськими організаціями, підписано низку довгострокових угод про співробітництво між УТГК і товариствами (спілками) деяких країн Європи;

- організовано і проведено два з'їзди УТГК;

- організовано ефективний захист інтересів галузі, освітянських, наукових, виробничих колективів та окремих осіб, широке висвітлення діяльності УТГК на різних форумах і в пресі;

- делегації УТГК щорічно беруть участь у конгресах INTERGEO та в інших наукових форумах;

- товариство представлене у Державній класифікаційній комісії із сертифікації геодезичних кадрів;

- розроблено і впроваджено прапор-штандарт УТГК.

Професор І. С. Тревого доповідає на міжнародній конференції у Варшаві. В президії сидять академік Богдан Ней (Польща) і професор Франк Нойтцель (Німеччина)

За участю професора І. С. Тревого налагоджено регулярний випуск збірника наукових праць "Сучасні досягнення геодезичної науки та виробництва", де він є головним редактором. За його безпосередньої участі розроблено і впроваджено низку фахових відзнак: "Почесний геодезист України"; "За заслуги в геодезії і картографії"; медаль УТГК; медаль ім. А. Л. Островського. Завершується робота над виготовленням нової медалі – імені проф. М. Г. Відуєва.

На еталонному базисі в Нойбранденбурзі (Німеччина): зліва направо – О. Ф. Ладан, С. Г. Савчук, І. С. Тревого, Вільгельм Герер

За активну наукову і громадську діяльність, зразкове виконання службових обов'язків, вагомий внесок у розвиток геодезичної науки в Україні І. С. Тревого нагороджений багатьма відзнаками, що свідчить про його високі навчально-наукові та громадські досягнення. Серед цих нагород і відзнак: звання заслуженого працівника освіти України, почесного геодезиста України, відмінника геодезії і картографії СРСР, відмінника освіти України, "За заслуги в геодезії і картографії" (усіх трьох ступенів), медаль УТГК, медалі імені проф. А. Л. Островського та імені В. І. Лучицького, "15 років Збройним Силам України", "20 років топографічній службі ЗСУ", "20 років незалежності", "Złota odznaka honorowa SGP" (Геодезична спілка Польщі), медаль SGP "AMIGO SOCIETAS" та інші, грамоти Міністерства України, Міністерства охорони навколишнього природного середовища, Академії вищої школи, ЦК профспілки працівників геології, геодезії та картографії, Національного університету "Львівська політехніка".

Ігор Севірович є дивовижною особою – ентузіастом своєї професії, він об'єднує навколо себе безліч людей різних професій і своєю невичерпну енергію передає молодим поколінням геодезистів і картографів України. Живучи в епоху безперервних законодавчих і технологічних змін, І. С. Тревого вдається досягати максимуму з тих скромних ресурсів, які нерідко дістаються йому як керівнику з величезним трудом.

Друзі, колеги, працівники Інституту геодезії, правління Українського товариства геодезії і картографії, редакційна колегія "Вісника геодезії та картографії", геодезична громадськість України сердечно вітають Ігоря Севіровича з нагоди його 75-річчя і зичать міцного здоров'я на довгі роки життя, великого людського щастя, здійснення усіх задумів та сподівань, невичерпних сил та енергії на реалізацію важливих завдань сьогодення, нових творчих здобутків у громадській діяльності, подальших успіхів у підготовці інженерних кадрів для геодезичного виробництва.